

ARHIEPISCOPUL CALINIC AL ARGEȘULUI ȘI MUSCELULUI

70

Primul titular al nou-înființatei eparhii s-a născut în Cracăul-Negru la 6 iunie 1944, din părinți ortodocși români: Elena și Haralambie, numindu-se din botez Constantin.

A studiat la Seminarul teologic din mănăstirea Neamț (1959-1964) și la Institutul Teologic Universitar din Sibiu (1964-1968).

A slujit ca preot în parohiile Tioletur și Inău din Transilvania (1964-1971), s-a călugărit la mănăstirea Căldărușani în decembrie 1971, primind numele Calinic.

A îndeplinit ascultările de muzeograf și secretar al mănăstirii de metanie (1972-1974), apoi a fost transferat la mănăstirea Cernica (1974-1977).

A fost numit stareț al mănăstirii Sinaia (1977-1981), apoi al mănăstirii Cernica (1981-1985), arhieru vicar al eparhiei Râmnicului și Argeșului, cu titlul Argeșeanul și cu reședința la mănăstirea Curtea de Argeș.

În această demnitate a fost hirotonit și instalat la 17 noiembrie 1985. La 12 februarie 1990 Sfântul Sinod a decis reînființarea Episcopiei Argeșului, cu jurisdicție peste județele Argeș și Teleorman.

Ca locțiitor de episcop, la 4 aprilie 1990, a fost numit arhieru vicar Calinic Argatu Argeșeanul, ales episcop eparhiot în 27 septembrie 1990 și înscăunat la 18 noiembrie 1990.

Activitatea pastoral-misionară

În timpul slujirii sale, în toate posturile deținute, a inițiat restaurarea bisericilor parohiale în care a slujit. La bisericile mănăstirilor Sinaia, Cernica, Brâncoveni, Bistrița, Clocociov, Curtea de Argeș, Aninoasa, Văleni, Robaia, Nămiești, Cetățuia Negru-Vodă, Glavacioc, Cotmeana, Trivale, Negru-Vodă, care necesitau lucrări de reparații sau restaurări s-a îngrijit îndeaproape pentru începerea, executarea și finalizarea lor.

Atât ca arhieru vicar al Râmnicului și Argeșului, ca episcop al Argeșului și Teleormanului și al Eparhiei Argeșului și Muscelului s-a ocupat îndeaproape de toate mănăstirile, schiturile și bisericile, inițind și coordonând sute de șantiere de restaurare și construire de noi mănăstiri și biserici în județele Argeș, Vâlcea, Olt și Teleorman.

A inițiat și a coordonat ridicarea bisericilor mănăstirilor: Sfântul Ilie - Piscul Negru, Transfăgărășan, Sfântul Calinic - Călinești, jud. Argeș, Intrarea în Biserică a Maicii Domnului - Ciocanu, bisericilor din parcul Mănăstirii Argeșului: Bunavestire, Intrarea în Biserică a Maicii Domnului și Acoperământul Maicii Domnului; Schimbarea la Față; paraclisul Sfântul Calinic de la mănăstirea Slănic, Sfântul Gheorghe - Cracăul Negru, paraclisul eparhial Sfântul Calinic și Sfânta Filoteea din cadrul Centrului Eparhial; mănăstirea Sfântul Ioan - Corbeni și al sutelor de biserici din eparhie de care s-a ocupat în mod direct cu lucrările de restaurare, consolidare și repictare.

Pentru pelerinii care vin la Moaștele Sfintei Mucenițe Filoftea, s-a îngrijit de înființarea Casei Pelerinului. A înființat Seminarul teologic la Turnu-Măgurele, Pitești, Curtea de Argeș și Câmpulung Muscel, școli de cântăreți bisericești la Turnu-Măgurele, Domnești, Curtea de Argeș. Este ctitorul Facultății de Teologie din Pitești (1991).

A inițiat și a îndeplinit formalitățile canonice pentru înființarea Episcopiei Alexandriei și Teleormanului, prin desprinderea județului Teleorman din jurisdicția Eparhiei Argeșului.

Prea Sfinția Sa, este fondatorul publicațiilor bisericești "Argeșul Ortodox", "Lumină Lină" și "Păstorul Ortodox". Este încurajatorul vieții bisericești a aromânilor din Balcani.

Pentru activitatea cărturărească, din anul 2006, este membru al Uniunii Scriitorilor din România. În domeniul literar a scris și coordonat numeroase lucrări și studii în publicații naționale și internaționale.

Este autor al cărților: *Istoria sfintelor mănăstiri Cernica și Căldărușani*, lucrare diortosită și transliterată, București, 1988; *Bucuria lecturii*, Editura Dacia, 1989 (ed. a 2-a); *Cruci de piatră*, Pitești, 1999, în colaborare cu Dl. Grigore Constantinescu; *Pace și bucurie cu Brâncuși*, editura Dacia, 2001 (ediții în limbile română, engleză și franceză); *Întrebări profane*, lămuriri duhovnicești, Editura Paralela 45, 2001; *Frumusețea lumii văzute*, Editura Dacia, 2002; *Brâncuși și Psalmul creației* (română, italiană, franceză și engleză), Editura Anastasia, 2003; *Sfântul Voievod Ștefan cel Mare între Cer și genune*, Cluj, 2004; *Sfântul Voievod Ștefan cel Mare în Cetatea Basarabilor*, 500 de ani de la trecerea în eternitate, coautor, Editura Dacpress, 2004; *Albinele fac politică*, Editura Dacpress, 2004; *Patriarhul biblic* (română, italiană și engleză), Editura Episcopiei Argeșului și Muscelului, 2005; *Gurie Grosu, Jurnalul unui Mitropolit*, Editura Dacpress, 2005; *Traista cu stele*, Editura Episcopiei Argeșului și Muscelului, 2005; *Veșnicia de zi cu zi*, Editura Curtea Veche, 2006 (o nouă ediție adăugită și revăzută la Editura Arhiepiscopiei Argeșului și Muscelului, 2013); *Biserica Neamului în pumnii tiranului*, Editura Dacpress, 2006; *Să ne salvăm de la un nou holocaust asupra libertăților românilor*, Editura Dacpress, 2006; *Fereastra lui Iorga*, Editura Episcopiei Argeșului și Muscelului, 2007; *Mersul printre stele*, Editura Episcopiei Argeșului și Muscelului, 2007 (și o nouă ediție adăugită și revăzută în 2013, la aceeași editură); *Sfântul Voievod Neogoe Basarab Domnul Țării Românești*, coautor, Editura Episcopiei Argeșului și Muscelului, 2008; *Legenda Meșterului Manole*, coordonator, Editura Episcopiei Argeșului și Muscelului, 2009; *Toată vremea-și are vreme*, Vol. I (două ediții), Editura Arhiepiscopiei Argeșului și Muscelului, 2010; *Toată vremea-și are vreme*, Vol. II (două ediții), Editura Arhiepiscopiei Argeșului și Muscelului, 2010; *Istoria Arhiepiscopiei Argeșului și Muscelului*, Editura Arhiepiscopiei Argeșului și Muscelului, 2010; *Toată vremea-și are vreme*, Vol. III, Editura Arhiepiscopiei Argeșului și Muscelului, 2011; *Istoria Arhiepiscopiei Argeșului și Muscelului*, ediția a II-a revăzută și adăugită, Editura Arhiepiscopiei Argeșului și Muscelului, 2012; *Toată vremea-și are vreme*, Vol. III, Editura Arhiepiscopiei Argeșului și Muscelului, 2013; *Dintr-ale lumii*, Editura Arhiepiscopiei Argeșului și Muscelului, 2013; *Interviuri*, Editura Arhiepiscopiei Argeșului și Muscelului, 2014.

A coordonat, în numele Eparhiei Argeșului și Muscelului, editarea primei ediții a *Integralei Iustin* – opera completă a Patriarhului Iustin Moiescu – din care au apărut, în perioada 2003-2004, la Editura Anastasia, următoarele cărți: *Ierarhia bisericească în epoca apostolică*; *Evagrie din Pont*; *Sfânta Scriptură și interpretarea ei în opera Sfântului Ioan Hrisostom*; *Activitatea Sfântului Apostol Pavel în Atena*; *Dosoftei Mitropolitul și alte scrieri*; Hr. Andrușos - *Simbolica*; *Omilii arhieresti*; *Cuvântări ecumenice*.

Cu binecuvântarea și sub coordonarea Înaltpreasfinției Sale s-au tipărit, la Editura Eparhiei Argeșului și Muscelului, cărți esențiale

pentru cultura românească și pentru folosul Clerului și dreptcredincioșilor: *Învățăturile lui Neogoe Basarab către fiul său Theodosie*, ediția completă, conținând versiunea românească de la Curtea de Argeș din secolul al XVII-lea, fragmentele păstrate din originalul slavon în facsimil, transcrierea și traducerea lor de acad.

Gheorghe Mihăilă, (septembrie 2009); *Învățăturile lui Neogoe Basarab către fiul său Theodosie*, versiunea de la Curtea de Argeș, secolul al XVII-lea, în limba română și traducerea în limba engleză, (2012); *Trilogia Miorița, Legenda Meșterului Manole, Luceafărul*, (2013); *Sfinții Împărați Constantin și Elena cei întocmai cu Apostolii*, (2013); *Ghidul preotului paroh, al stareților și starețelor ...*, (2013); *Carte de rugăciune* (2013).

Prea Sfințitul Părinte Episcop Calinic s-a îngrijit îndeaproape de canonizarea sfinților din Eparhie. Astfel, s-a ocupat de diortosirea, realizarea slujbelor și tipărirea cărților cu viața, slujba și acatistul Sfântului Iachint de la Vicina, primul mitropolit al Țării Românești; a Sfântului Neogoe Basarab, Voievodul Țării Românești; a Sfântului Cuvios Ioanichie Schimonahul de la Mănăstirea Cetățuia Negru-Vodă, a căror proclamare locală s-a făcut în Catedrala Arhiepiscopală din Curtea de Argeș pe 26 septembrie 2009.

De asemenea Prea Sfinția Sa s-a ocupat de diortosirea vieții și a slujbei Sfintei Mucenițe Filoftea, ale cărei Sfinte Moaște sunt în Mănăstirea Curtea de Argeș.

Truda în propovăduirea Sfintei Evanghelii, pe tărâm cultural-misionar și administrativ, făcând ceea ce este bineplăcut lui Dumnezeu și oamenilor a făcut ca Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, sub președinția Prea Fericitului Părinte Patriarh Daniel, să ridice, în anul 2009, Episcopia Argeșului și Muscelului la treapta de Arhiepiscopie, iar Prea Sfinția Sa să fie numit **Arhiepiscop al Argeșului și Muscelului**.

Î.P.S. Calinic – 70

L-am cunoscut, mai întâi, pe Calinic Argatu de departe, prin intermediul lecturilor profitabile, începând cu Bucuria lecturii din 1989, reeditată în pragul mileniului al treilea.

Trebuie să recunosc de la bun început că am întârziat zile întregi să scriu, la ceas aniversar, despre ÎPS Calinic, întrucât m-am izbit de dificultatea aflării *tonului* potrivit, care să nu fie nici encomiastic, nici anti-dogmatic sau minimalizator în privința imaginii religioase. Trecând peste astfel de ezitări, realizez că este și mai greu să despartii atributele *feței bisericești* de trăsăturile *feței laice*, în cazul lui Calinic Constantin Argatu, născut într-o vară de război mondial în satul Cracăul Negru din ținutul Neamț și stabilit din 1985 în perimetrul sacru al Mănăstirii din Curtea de Argeș. Cu aplecare evlavioasă și „cuvincioasă” tenacitate, fiul de țărani ortodocși din Munții Neamțului a urcat fără grabă - din 1964 începând - treptele bisericești, de la diacon, preot și simplu monah, apoi stareț, arhiereu vicar, episcop și, în fine, arhiepiscop, din 2009, odată cu întemeierea Arhiepiscopiei Argeșului și Muscelului.

După 1989, spirit mobil și neliniștit fiind, liber în gândire și mișcare, nu a ezitat defel să se implice în viața publică. Pe lângă rolul său de

întemeietor al Seminarilor teologice din Turnu Măgurele, Pitești, Curtea de Argeș, Câmpulung Muscel și al Facultății de Teologie Ortodoxă din Pitești, din 1990 a fost ales deputat în primul Parlament democratic al României post-comuniste. Ca orice personalitate publică de excepție nu a fost ocolit, desigur, de atacuri de presă și interpelări denigratoare. Dar a avut tăria să-și protejeze viața spirituală în acord cu viața privată printr-un refugiu silențios în evlavie și pustnicia mănăstirii legendare a Curții de Argeș. Acolo s-a împlinit treptat și destinul său de scriitor, în ipostazele eseistului și prozatorului.

L-am cunoscut, mai întâi, pe Calinic Argatu de departe, prin intermediul lecturilor profitabile, începând cu *Bucuria lecturii* din 1989, reeditată în pragul mileniului al treilea. Debutase, de fapt, cu un an înainte, cu o carte, să-i spunem așa, de specialitate, *Istoria sfințelor mănăstiri Cernica și Căldărușani*, strâns legată de faptele biografiei sale în rang bisericesc. În lecturile sale din *Bucuria*, pătrunzătoare și deloc amprentate de limbajul religios, Calinic Argatu se dovedea un

gurmand livresc, atras îndeobște de personalitățile artistice care ilustrează prin creația lor genială spiritualitatea ortodoxă și specificul românesc. Au urmat, în această direcție, celelalte volume de exegeze admirative: *Pace și bucurie cu Brâncuși* (2001), *Frumusețea lumii văzute* (2002), *Brâncuși și psalmul creației* (ediție trilingvă, 2003), *Fereastra lui Iorga* (2007) ș.a.; la care se adaugă în anii din urmă cele trei volume de proză memorialistică *Toată vremea-și are vreme*, sub semnătura Calinic Arhiepiscopul.

Dincolo de omul spiritual, cu disponibilități de polihistor, descoperit prin lecturi, l-am redescoperit (cât de cât) pe omul-om după intrarea sa în Uniunea Scriitorilor – Filiala Pitești, în 2006, în rarele (dar prețioase) întâlniri de-atunci înspre prezent. Proba de implicare necondiționată în viața scriitoricească a locului cu rezonanță națională a fost depășită deplin în 2010, când am organizat primul Colocviu Național „Generația '80 la maturitate” – la Pitești, Câmpulung și Curtea de Argeș. →

Mihai BARBU

La Curtea de Argeș, scriitorii din filiala Pitești au întâlnit

**Un domn (deloc bătrân) cu niște aripi imense
(Un reportaj în 1777 cuvinte)**

- Îți fac un preț mai mic, i-a spus, dar cu o condiție: să duci vestea aceasta prin toate părțile pe unde umbli.

- Până-n capătul lumii, a zis poștașul. Pentru asta-s făcut.

Când Dumitru Augustin Doman m-a sunat pentru a mă invita să particip, de azi pe mâine, împreună cu întreaga Filială Pitești a USR, la sărbătorirea zilei de naștere a Arhiepiscopului Calinic nu am stat prea mult pe gânduri. Amicul meu mi-a povestit atâtea lucruri minunate despre omul care păstorește Arhiepiscopia Argeșului și Muscelului că a doua zi, dis de dimineață, am încălecat, la Petroșani, Matizul meu cel roșu și nu m-am oprit decât la Curtea de Argeș. Când, la plecarea de la mănăstire, prietenul meu mi-a cerut să scriu un reportaj despre această întâlnire l-am rugat să-mi îngăduie câteva zile de răgaz și meditație. În cele din urmă, mi-am zis că am fost alesul redactorului șef al “Argeș”-ului doar dintr-un motiv ce ținea de distanța fizică ce desparte Valea Jiului de Curtea de Argeș. Pentru că eu eram cel care veneam de la distanța cea mai mare (ceilalți

colegi sunt din Pitești și Vâlcea) se vede treaba că tot eu eram persoana care trebuia să vadă lucrurile în modul cel mai clar. Un obiect (sau un sentiment) ținut mai aproape de ochi va fi, inevitabil, deformat. În rău sau în bine, riscurile trebuie asumate. Iar ca o minimă precauție literară (pentru că scriu, pentru prima oară, un reportaj cu scriitori și despre scriitori) l-am luat ca aliat, în avangardă, pe Gabriel Garcia Marquez. Intertitlurile acestui text îi aparțin și sunt fraze alese din povestirile sale “Marea timpului pierdut” și “Moarte constantă dincolo de dragoste”

- Încearcă să te gândești la altceva.

- Mă gândesc la altceva!

Ea a vrut să știe la ce anume și el s-a hotărât să-i povestească totul cu condiția să nu mai spună nimănui. Clotilde i-a promis.

Cifra oficială a anilor purtați, cu semeție bărbătească, de Arhiepiscopul locului e rotundă și mincinoasă: 70!. Calinic Argatu ne-a destăinuit nouă, tuturor celor de față, că, de fapt, cifra ascunde, așa

cum am bănuț de la bun început, un mare neadevăr. Cum o treime din viața sa terestră omul o doarme dus, înseamnă că noi l-am sărbătorit pe Arhiepiscop pentru împlinirea vârstei de fix 47 de ani. Ei, bine, așa mai merge...

Arhiepiscopul nostru e membru al breslei scriitorilor ceea ce constituie o premieră atât pentru filiala noastră cât și pentru Uniune. Calinic nu a fost ușor de convins să-și depună dosarul pentru a deveni, cu acte în regulă, scriitor. L-au convins Dumitru Augustin Doman care s-a oferit să se ocupe, împreună cu președintele filialei - criticul Nicolae Oprea, de formalitățile birocratice ale dosarului de candidat. Temerea cea mai mare a Arhiepiscopului a fost că, în cazul unei respingeri, vor râde de Sfinția Sa toți cei 676 de preoți și diaconi plus cei 303 viețuitori risipiți în cele 529 de parohii, 20 de filii, 23 de mănăstiri, 7 schituri și un paraclis Episcopal. Ar fi fost, fără îndoială, un răs homeric cu ecouri în prezent și viitor.

Prin urmare, la grea povară s-au supus cei trei dar au dus-o, cu râvnă și peripeții, la bun sfârșit. Marquez povestește despre un preot care, de atâtea rugăminți pentru a-și construi templul, “s-a făcut mereu mai ușor, oasele au început să i se umple de zgomote și, într-o duminică, s-a ridicat de două palme deasupra deasupra pământului. Dar nimeni nu a văzut asta...” Întâmplarea asta s-a petrecut pe “Marea timpului pierdut”, acolo unde casele erau păraginite și aveau urme antice de culori măcinate de soare. La Curtea de Argeș albul strălucitor al bisericii ctitorite de Meșterul Manole nu poate să nu pună în evidență, prin contrast cromatic, o astfel de minune....

“N-au avut nevoie să se privească unii pe alții ca să-și dea seama că nu mai erau întregi și nici nu vor mai fi vreodată. Dar știau, de asemenea, că totul va fi altfel începând de atunci...”

“Cel mai frumos lucru pentru fiecare dintre noi este că ne-am născut ființe raționale și nu niscaiva jivine târătoare, Lucrul cel mai frumos care mi s-a întâmplat a fost când am devenit preot fiind hirotonit la Cluj, apoi arhiereu la la Curtea de Argeș, în cea mai frumoasă Catedrală din lume.” Acolo ne-a primit Sfinția Sa. Poate și cu gândul că, în urmă cu mulți ani, în acel loc i-a apărut în vis Mama sa care, venind și bătând la ușa Palatului Episcopal, i-a zis în graba celui chemat Dincolo: “N-am timp să mai stau! Rămâi sănătos, că mă grăbesc. Mă așteaptă Maica Domnului!”

Visul acesta e legat de o întâmplare anterioară despre care arhiereul ne povestește felul cum mătușa sa de la Mănăstirea Vărațic, Eufrosina Călugărița, își jelea mama. Așa cum nu a auzit, vreodată, pe cineva. Imaginea femeii deznădăjduite care își pierduse mama îi readucea în minte bocitoarele din Ardeal și felul lor excesiv de dramatic în care își luau rămas bun de la cel plecat.. Într-o zi, Calinic îi zice mătușii sale “că-i prea multă jelanie și deja râde lumea”. Femeia și-a mai potolit durerea dar i-a dat un răspuns cu bătaie lungă: “Ai să vezi tu, când va muri mama ta, cum va fi și-ți vei aduce aminte!” Când ești tânăr toate aceste lucruri ți se par îndepărtate și că, oricum, ele nu ți se pot întâmpla chiar ție. Când acest trist eveniment s-a întâmplat, înaltul prelat și-a adus aminte de spusele de →

Arhiepiscopul nostru e membru al breslei scriitorilor ceea ce constituie o premieră atât pentru filiala noastră cât și pentru Uniune.

aniversare

→ Generos și modest peste măsură, și-a oferit sprijinul efectiv la bunul mers al întrunirilor colocviale. Simptomatic este faptul că ediția a doua, din 2000, la *Bucuria lecturii* a fost postfațată de un critic și istoric literar al optzecismului, Radu G. Țeposu, trecut prematur în neființă. Deși Calinic Argatu /Argeșeanul ființează în afara generațiilor, construindu-și în solitudine portretul spiritual, imun la falsa solidaritate a confreriilor din interes.

Coborând printre mireni, Înalt Prea Sfinția Sa se manifestă comunicativ și dezinvolt, cuceritor în stil flamboiant, eliberat de norme și poncife pe care slujitorii de rând ai bisericii nu prea știu să le ocolească, îndeobște precauți în fața experiențelor laice. Devine atunci de-a dreptul bonom și cozeur în dialog, etalând certe calități de povestitor. Chiar dacă, din timp în timp, cu duplicitate studiată, apelează la un fel de refugiu în umbră tactică în raport cu partenerii de dialog, o atitudine histrionică la prima vedere. Ține, însă, la modul organic, de forța de dedublare a omului religios care stăpânește strategia ritualică a *puerii în scenă* cu valențe ludice, fără să intre niciodată în *profanum*, prin strămutarea sacralului în afara conclavului spiritual. Este aceasta un fel de îngăduință iertătoare față de păcătoșii din fața sa, însoțită de ironia subțire decurgând din detașare.

Calinic Arhiepiscopul își fructifică disponibilitățile de prozator în cele trei volume cu substanță autobiografică, *Toată vremea-și are vreme*, în care reconstituie meandrele vieții sub comunism, nu doar din spațiul religios: 1944-1971 (vol. I); 1971-1985 (II); 1985-1990 (III). Rostul moral și estetic al transcrierii *amintirilor de demult* este afișat pe manșeta primului volum: „Fiecare dintre noi își aduce aminte mereu de cele mai importante momente din viața sa. Dacă ar scrie tot omul, cum a învins greul drumului prin viață, cred că ar fi cea mai frumoasă și mai gustată *literatură personală*, dacă am putea să o numim așa. Astfel ne-am împărtăși frumuseți nespuse; așa am fi mai bogați și mai apropiați între noi, evadând din egoismul întunecat ce ne cuprinde adesea aria vieții”. Modelul acestei *literaturi personale* se află, după toate indiciile, în proza autobiografică a lui Nicolae Iorga – unul dintre spiritele admirate de eseist – din cele (tot) trei volume cu titlu generic *O viață de om, așa cum a fost*, publicate de înaintaș la aceeași vârstă sexagenară.

Acest veritabil roman al vieții sale - începând din copilărie și insistând pe anii formării - demonstrează nu doar talentul de povestitor, ci și excelența în arta portretistică. Faptele și portretele sunt conturate din trăsături simple, dar

sintetice, într-un stil realist, slujit de limba frustă, colocvială și arhaic-populară, rareori împănată cu neologisme. Umorul contras din savoarea dialogurilor descinde aievea din limbajul amintirilor lui Creangă. Dealtfel, ironia și umorul țin de înzestrarea structurală a povestitorului. Nu lipsesc nici accentele satirice apăstate, când autorul evocă „lupi pe două picioare, care au Certificat de Botez, Buletin și Diplomă de oameni cumsecade!” Dar impresia predominantă este de limpede și senină narațiune evocatoare, înclinând spre figurile luminoase, cum mărturisește în volumul II, deplângând cu modestie disimulată, la modul renascentist, sărăcia scrisului său: „Condeiful nu este atât de priceput și nici inima nu-l poartă pe portativul celor mai înalte note. Dăruirea unor oameni pentru împlinirea planurilor de lucru, pe unde am umblat, din mila Domnului, este de domeniul fantasticului. Nu vreau să hiperbolizez, cătuși de puțin. Voi scrie o carte despre toți oamenii care au avut un rol determinant în viața mea, din această frumusețe a lumii văzute”.

Cartea cu oameni este în mare parte scrisă și nu-mi rămâne decât să-i urez povestitorului viață cât mai lungă spre a ajunge cu reconstituirea biografică la zi!

Coborând printre mireni, Înalt Prea Sfinția Sa se manifestă comunicativ și dezinvolt, cuceritor în stil flamboiant, eliberat de norme și poncife pe care slujitorii de rând ai bisericii nu prea știu să le ocolească...

odinioară ale maicii Eufrosina. “Era mai mult decât a zis ea. Muream odată cu mama! Fără voia mea totul s-a prăbușit în ființa pe care mi-a dăruit-o Dumnezeu. Lumea s-a schimbat în fața mea și sensurile luau o altă formă. N-am simțit nici o lacrimă pe obraz. Toate năvăleau înăuntrul inimii. Mama mea plecase în Țara de peste veac!” Uneori, marile dureri pot da naștere unor scriitori veritabili și unor gazde perfecte.

Cea ce ne-a frapat cel mai mult la Sfinția Sa, în orele petrecute împreună, a fost umorul molipsitor și, mai ales, autoironia cu care în însoțește majoritatea zicerilor sale. Autoironia e aceea formă superioară de umor care te ajută să râzi sănătos de tine însuși când toată lumea credinței îți stă, în genunchi, la picioare. Omul nostru are această mare calitate, foarte rară atât în scrierile bisericesti cât și la slujitorii lui Dumnezeu.

După chip trebuie că se numește Calinic. Arhiepiscopul!

Arhiepiscopul ne-a arătat, însoțindu-ne pas cu pas, o seamă de lucruri ascunse privirii marelui public. Am văzut camerele Reginei unde a locuit după ce Carol I a trecut la cele veșnice, am trecut pragul unor bisericuțe de lemn recuperate din sate uitate de lume și aduse în curtea Mănăstirii, am admirat primul lift din țară (folosit de prima noastră Regină, care se

deplasa foarte greu pe scările improvizatului său palat), comori ale picturii religioase și cărți rare de cult, am putut sta de vorbă, ca de la scriitori la scriitor, cu Sfinția Sa. Ne-a adunat, apoi, în jurul unei singure mese unde am avut privilegiul rar de a fi serviți chiar de mâinile Arhierelui. Bucuria de a fi toți, împreună, la o singură masă creștină, avându-l în frunte pe Înalt Prea Sfințitul, a fost maxima împlinire spirituală al acestui început torid de vară. Inițiativa înaltului ierarh de a sărbători, împreună, în Casa lui Dumnezeu, aniversările rotunde ale scriitorilor din filială a fost primită, cu entuziasm, de toți cei prezenți. Poate, cu acele prilejuri, se vor înregistra și imagini-document cu cei sărbătoriți iar respectivii autori își vor putea publica opera, la editura patronată de Arhiepiscop. “Vise, vise, cu dureri cu bucurii...”

- Doamnelor și domnilor, prietenul nostru Patricio, care imită extraordinar de bine păsările, va imita 48 de păsări diferite și-și va rezolva, astfel, marea problemă a vieții sale!

Orice scriitor este, la urma-urmei, la fel ca prietenul nostru comun, d. Patricio. Iar un Patricio nu poate să-i dăruiască unui alt Patricio, după ce-și va fi rezolvat marea problemă a vieții sale, decât cărți și flori. Scriitorii filialei noastre i-au adus sărbătoritului, pe lângă operele lor (nemuritoare) și un coș imens cu (perisabili?) trandafiri roșii. (Nu zicea, oare, Geo

Dumitrescu că trandafirii sunt roșii și din pricina noastră? Zicea! Pe 5 iunie, noi am avut și dovada!)

Într-un târziu, am plecat, fiecare, acasă cu cele trei volume de memorii intitulate “Toată vremea-și are vremea” (ce acoperă perioada 1944-1990), cu un volum de “Interviuri” și cu un DVD ce conține filmul “7 decenii de

Un inevitabil Post Scriptum

Și dumneavoastră ar trebui să plecați. Sunt multe lucruri de făcut în lume...

Când am plecat spre Curtea de Argeș, d. Doman mi-a atras atenția că există un drum, din Bumbești-Jiu și până-n Horezu, care ocololește Târgu Jiul și, în consecință, e mult mai scurt. Dimineața, pe răcoare, am întâlnit pe drumul respectiv o mulțime de cruci din lemn tare, rezistent la intemperiiile vremii (și ale istoriei) și mai multe reprezentări, tot în același lemn, ale lui Iisus Hristos. Toate imaginile trădau o fermecătoare manieră naivă de reprezentare a sacralului. Aș fi vrut, în mai multe rânduri, să mă opresc și să immortalizez, în cardul Nikon-ului meu japonez, acele imagini matinale ale unei arhaice și trainice credințe țărănești. Eram, însă, mereu cu ochii pe ceas și n-am oprit. Mi-am zis că o voi face, negreșit, la întoarcere. La Curtea de Argeș am ajuns cu o jumătate de oră mai devreme decât ceasul la care era fixată întâlnirea. A doua zi, la întoarcerea acasă, sub un soare puternic, nu am mai observat nimic din ceea ce mă încântase cu o zi înainte. Eram total nedumerit. Ochii mi-au căzut, atunci, pe cărțile Înaltului care se aflau pe bancheta din dreapta mea. Ele îmi atrăgeau, delicat, atenția că “Toată vremea-și are vreme”...

“Peste puțin timp satele vor fi cele dinainte”, zice un erou marquezian. “Asta e singura noutate...”

bucurie” plus cartea, în format electronic, “Calinic, un ierarh misionar, harnic și cărturar”. Ceea ce ne-a surprins într-un mod extrem de plăcut, consultând pagina de gardă a scrierilor sale, e faptul că Episcopia Argeșului și Muscelului are editura sa proprie și, în plus, a pus pe picioare și o casă de producție pentru produse audiovizuale. Unul din produse va fi și filmul acestei prime întâlniri (face to face) cu o înaltă față bisericască.

“Bătrânul a aflat despre ce e vorba din spusele celor care treceau prin fața casei sale. Cu fiecare nouă poveste îi creștea inima, mereu mai mare, până când a simțit că-i plesnește.

- Ce crezi despre străinul acesta? a întrebat el.

- Trebuie să fie un filantrop!”

Foto: MIHAI BARBU

aniversare

Sub semnul bucuriei

Memoria mea nu este atât de prodigioasă încât să pot spune exact când l-am cunoscut pe Înalt Prea Sfinția Sa Calinic de la Argeș, de fapt din Munții Neamțului, de la Căldărușani, de la Cernica, de la Sinaia și de pe tot cuprinsul țării noastre bogate în biserici și mănăstiri. Dar pot depune mărturie că-l cunosc dintotdeauna.

Am cunoscut mai întâi pe cărturarul Constantin Argatu în anii '80, și nu direct, ci prin intermediul volumului *Bucuria lecturii*. Hm! Ce titlu! N-am îndrăznit a spera că-l voi cunoaște vreodată pe autor, dar mi-am zis că un scriitor,

critic, istoric literar care pune cuvântul *bucurie* în titlul cărții sale nu poate fi decât un om bun. Și în puținele noastre întâlniri și convorbiri pe care le-am avut în cei 25 de ani mi s-a confirmat cu asupra de măsură această supoziție. Vorba îi e plină de tâlc, în doi peri câteodată, pe linia invizibil de subțire dintre sfătoșenie și ironie/autoironie, câteodată mai întinde curse verbale, că vorba scriitorului: cel înțelept va înțelege! Iar dacă nu înțelege, păcatul lui să fie! Nu uit cum atunci când s-a confirmat vestea la începutul anilor '90 că va veni la Curtea de Argeș Regele Mihai I, ziariștii s-au strâns ciopor la arhiepiscopie să-l întrebe pe Vlădica locului cum îl va primi pe Majestatea Sa. Și acesta a răspuns simplu: „Cum se cuvine, cu un pahar de apă!” Ce mai freamăt, ce mai zbucium în mass media locale și naționale! Un pahar de apă! O umilință! Puteau întreba scribălăii la ziar ce înseamnă această primire și ar fi aflat că „un pahar de apă” înseamnă, în limbajul hâtru al IPS, o masă ca la nunta din Cana Galileii.

Zicea Arghezi că debutează cu fiecare text publicat, că debutează cu fiecare carte care-i apare? Cam așa stau lucrurile cu Arhiepiscopul nostru: îl cunoști cu fiecare nouă întâlnire, cu fiecare nouă discuție la telefon. Mereu te surprinde. Îl întâlnești o dată la o cafea și-ți citește, ca un bun actor ce este, un eseu despre stres: ludic, ironic, înțelept în general. Și-ți dai seama că atunci îl cunoști. Îl suni la telefon peste o săptămână, vorbești una, alta, vine vorba de vin, îi zici tu – deștept ce ești! – că vinul nu trebuie băut cu apă, iar IPS te contrazice, ba subtil, ba mai direct, și te trimite în cele din urmă – oricât ți-ar ieși inteligența prin țeastă! – la II Macabei 15,40: „Că precum a bea numai vin sau numai apă nepotrivit lucru este, pe când vinul amestecat cu apă este dulce și desfătează...” Iar îți zici că abia acum îl cunoști pe IPS de la Argeș. Când îl însoțești la vreo mănăstire în postul Paștilor și

ești ospătat cu mâncare de post, nu prea vrei să-ți potolești pofta înainte de a începe El, Arhiepiscopul. Și observi că nu folosește totdeauna furculița de pe șervețel, și-l plagiezi, gândind de asemenea că acum îl descoperi pe IPS Calinic.

Dar, poate că Înalt Prea Sfințitul este cel de la o ciorbă de fasole când te întreabă:

Aveți vreo nemulțumire față de mine?

Te uiți uimit, dar îi intri imediat în joc și-i răspunzi:

Am una, Înalte, și încă una importantă.

Auuu! exclamă.

Da, continui eu. Sunteți dator la mine cam o vadră de țuică.

Vaaai de păcatele mele, nu-mi place deloc să am datorii. Cum se face?

Păi, toată toamna am mers în livada de pruni cu soția să strângem prunele. Azi, doi-trei saci, mâine, doi-trei..., îi aduceam acasă și-i turnam în bute la fermentat. Când mai aveam doar vreo trei pruni de scuturat, oamenii dvs. au spart alcea să ducă o conductă de apă la păstrăvărie. Nemaiputând ajunge noi cu mașina în livadă, prunele au rămas în pomi să le mănânce păsările cerului...

Extraordinar! exclamă arhiepiscopul, e minunat, păsările cerului de la Curtea de Argeș au avut prune să mănânce toată toamna. E o minune dumnezeiască...

Și n-a avut răbdare să terminăm de mâncat ciorba de fasole, că l-a sunat pe consilier.

Te rog să mergi la etaj, avem acolo o damigeană de palincă adusă de arhiepiscopul de la Scopjje, te rog s-o duci în mașina domnului Augustin.

O, dar nu trebuie Înalt Prea Sfințite, am glumit.

Păi, dacă nu știam de glumă, vă ofeream palincă?

Peste câteva zile, IPS m-a sunat:

Ei, e bună licoarea?

E cea mai bună pe care am băut-o vreodată. Las pentru ea orice whisky, orice votcă, orice coniac.

Hm! Am oferit și noi ce-am putut, un untdelemn de candelă!...

De câte ori am organizat o manifestare literară, cu zeci de scriitori, și bugetul a fost totdeauna – ca de obicei pe cuprinsul țării – insuficient, am format numărul Înalt Prea Sfințitului. Dialogul era cam așa:

Înalt Prea Sfințite, săptămâna viitoare, vă invităm la colocviul nostru etc.

Hm! Am să încerc, deși am treburi, probabil că în perioada aia va fi și Sfântul Sinod!... Dar, totul e în regulă, totul e la punct?

Mă rog, este și nu prea este, în sensul că ne mai trebuie n mii de lei...

Altfel?

Altfel, scriitorii vor locui noaptea în stradă, iar dimineața vor bea roua de pe flori...

Nu, domnule Augustin, scriitorii sunt atât de păcătoși încât nu-i putem lăsa pe stradă nemâncăți și nebăuți...

Iar, peste trei ore primeam un telefon de la un preot de la Mănăstirea Curtea de Argeș care mă roagă să trec pe la mănăstirea Anei și a lui Manole și a Muceniței Filoteea. Și chiar trec. Și primesc un plic cu exact suma care am declarat-o Înalt Prea Sfințitului că e deficitară.

Anul trecut, un scriitor din filiala noastră a USSR (din care face parte însuși IPS) a ajuns în punctul cel mai de jos. Era bolnav, rămăsese fără serviciu și fără garsonieră, făcea naveta între spital și adăpostul pentru oamenii străzii, care i-au furat cartea de identitate și telefonul mobil... Atunci l-am sunat pe IPS, povestindu-i drama.

Cum se numește? m-a întrebat Arhiepiscopul. I-am spus.

Păi, nu e cel care mă înjura săptămânal acum zece ani în „România Liberă”?

Mă rog, el e..., am îngăimat incurcat.

Ei, atunci trebuie să-l ajutăm, suntem doar creștini și ne aflăm în postul Paștelui!...

I-a asigurat colegului nostru o cameră ca la hotel, cu masă și tot ce trebuie la Mănăstirea din pădurea Trivale. Acolo s-a stins peste o lună și jumătate colegul nostru și a fost îngropat cu un sobor de preoți, a fost înmormântat lângă călugări, cu un cuvânt de adio al IPS.

În loc să înșir epitetes despre Înalt Prea Sfințitul Calinic, prefer să relatez câteva fapte de arme, vreau să spun de cuvinte și de viață, ale arhiepiscopului de la Argeș și Muscel.

Ce ziceam la început? Că-l cunoaștem pe IPS dintotdeauna? Am putea întoarce vorba și să zicem că nu-l cunoaștem de nicicând, dar că facem încercări peste încercări.

Să revenim. Cartea de debut a lui Constantin Argatu se numește *Bucuria lecturii*. La despărțirea de o zi, de o săptămână, de o lună, IPS te salută cu: *Bucurie!* Oricât de necăjită ar fi viața noastră, tânărului septuagenar Calinic nu-i poți transmite decât: *Bucurie, Înalt Prea Sfinția Voastră!*

Corespondență Ioan Alexandru → IPS Calinic

Iubite Constantine,

Mi-a făcut mare bucurie întâlnirea cu tine. Te știam neștiut și iată că ești știut. Eu voi pleca după toate semnele pe data de 19 ianuarie. Până atunci sunt aici acasă și mi-ar face bucurie dacă ai trece pe aici, unde l-ai putea întâlni și pe Părintele nostru Stăniloae.

În nădejdea revederii
Te îmbrățișez cu frăție

Ioan Alexandru
8 ianuarie 1970

Iubitul meu frate Constantin,

A trecut o sfântă zi de Vineri și două nopți de când sunt din nou în chilia mea. Candelă arde zi și noapte vegheată de rugă și liniștea garoafei lângă preaiubit chipul Mirelui nostru.

M-am întors de acasă cu această sfântă candelă pe care îngerul meu păzitor mi-a trimis-o în noaptea dorului meu prin mâna frățescă a slujitorului Constantin.

Încă nu s-a luminat de ziuă dar sunt treaz și limpede și mi-e dor de zorii și Duminica mântuirii pribeag și călător cum sunt lăsat aici pe calea pământului.

Fii prea slăvit Tată Ceresc prin cetele îngeresti și vecia ce viețuie în sufletele noastre.

O, miez de noapte, zori de zi
O, liniște a toate știutoare
Mirele bate cu un Crin
La poarta sfintelor izvoare

Pământul frate, nu-i decât
O candelă tăcută și amară
Uleiul este veghea mea
Și a clopotului către seară

Eu nu-s decât o candelă și nu-s
Decât o liniște-lumină
Garoafa crin un trandafir
Lumină lină din lumină lină

Iubite Constantine îți doresc sfințenie, liniște și bucuria plânsului; îți doresc să devii nevăzut, să te cureți și să crești întru răbdare și umilință. Să fi transparent ca îngerul izvorului și curat ca roua crinului.

Avem pilda mirelui celui fără de moarte.

Te las cu bine în veghea candelă și a clopotului întru înmulțirea pâinii și a vinului și a undelemnului.

Cu îmbrățișare sfântă,

Înlăcrimatul Ioan
24 ianuarie 1970
Aachen

Iubitul meu Constantin,

Ce mare noroc am cu lumina asta a Candelă! Drumul la Rohia în iarna asta a fost după candelă, după câte se pare, după lumina asta în cutremur ce nădăjduie între cer și pământ până ce uleiul e sorbit tot și Mirele se arată.

Acum în post o hrănesc mai bine cu uleiul curat din floare măslinie. Lumina nu-i în post niciodată și când noi suferim aici și ne înclinăm sub cruce, lumina arde mai biruitor și slava ei e mai îmbucurătoare.

Am avut un drum minunat în primăvara asta la Sfânta Sofia la C-nopol. O călătorie esențială pentru viața mea la izvorul Bisericii și luminilor noastre. Atâta slavă și măreție deși biserica e pustie, nu se poate imagina. Sfânta Sofia este însăși Trupul Mirelui lăsat aici să-L vedem noi pieritorii.

Sunt bolnav de iubire pentru acest Trup de Biserică blând și milostiv împărățitor de miresme și veșnicie.

ți-aș putea vorbi până la moarte despre acest sălaș cosmic de la Constantinopol pe care l-am cercetat neîntrerupt o săptămână cu iubire arhaică și înflăcărată și pe care nu-l pot nicicum uita. Toate sunt divine în formă și substanță, o perfecțiune dulce și vie a unității cum numai în el poate fi. Fără întruparea Logosului n-ar fi fost posibilă acest cuib ceresc în care harul viețuiește.

O, cât îți doresc să vezi o dată această maică preafelică. Nu trebuie decât să o vezi și e de ajuns o viață. Ea e fiica și Maica lui Ioan, patmosul vine aici și se întrupează. Iubirea lui Ioan a clădit această preacinstită Mireasă a Fiului.

O, Doamne, nu mă stinge înainte de aprinde îndeajuns lumina sufletului meu ca să pot intra luminat în slava cerească a Bisericii de pe urmă. Mila Ta să-și sape vatră în piatra acestui nume lumesc lărgindu-i și strălimpezindu-i zidirea.

Acum coboară noaptea Bunei Vestiri a Crinului divin lăsat de Înger pe planeta asta neroditoare.

Un crin de sus a fost lăsat în floare pe pustiimea asta de pământ neroditor.

Ciulini și bălării rodea această vale a suferinței și Crinul Mire înrouat, limpede și nevăzut atât de prea fraged că zămislă din umbra lui Porunca veste a Părintelui, a fost trimis aici.

Curățenia, sfințenia, e singura rodnicie în Univers. Nu rodește decât sfințenia, celelalte roduri sunt doar vegetări biologice. Doar sfințenia dă fruct și rod în vecie. Astfel curățenia fecioriei prime fecioria curățeniei. Crinul rupt din pomul veșniciei și din acesta miresme întrepărunse se învrednici întregul univers de față sărbătorească.

Rămâi cu bine bunule Constantine și stăruie întru lăuntrică luminare și sfințenie prin cercetarea înălțimilor pline de miresme de pe celelalte țărâmur.

În clopotele Învierii se aude mereu curățenia și prea frăgezimea Crinului Bunei Vestiri. Clopotele sunt crini crescuți în Sfânta Liturghie și întăriți de vânturi ca să rămână steaguri deasupra popoarelor.

Cu dragoste,

Ion Alexandru
25 martie 1970
Aachen

O carte de care mi-aduc cu drag aminte și care îți va face și ție bucurie, este **Creanga de aur** de Sadoveanu- de ai citit-o, recitești-o. E mult spus acolo despre vechiul Constantinopol.

I.A.

M-am mutat. Ai adresa nouă pe plic. Rămâi cu bine.

Iubite Constantine,

Mereu mă gândesc la tine cu drag, deși nu am vreme multă să te caut prin scris. Acum a început școala și am mult de lucru până la vară când voi fi iar mai liber. Poate îmi scrii două rânduri. Viața e muncă, și credința, mai ales ea este sudoare. În sudoarea frunții vă veți câștiga pâinea, adică va trebui să credeți și credința e trudă.

Omul înainte de căderea în ispită nici credință nu avea. Era el însuși credința. Acum e om.

De Sfintele Sărbători te îmbrățișez

Cu bunătatea candelă mele

Întru Hristos a Înviat

Al tău Ioan
22 aprilie 1970
Aachen.

Iubitul meu Constantin,

Hristos a Înviat!

Așa începe cred eu fiecare zi și fiecare scrisoare adevărată de două mii de ani.

Îți mulțumesc mult pentru cele două scrisori ce mi le-ai trimis și care au stat multe zile în preajma ochilor și gândurilor mele.

Anul trecut în Pădurea Neagră cam pe vremea asta stăteam lângă un râu în iarbă, în șopotul apelor și citeam câte o frază din Toma al Câmpului cu ale sale **De Imitatione Cristi** care nu se știe nicicând nici ale cui sunt cu certitudine și asta e tare bine și creștinește; să te retragi, să nu fi fiind. În Iisus Hristos tot ce izvorăște din iubire este binecuvântat, și multă iubire arată a purta cel ce viețuie neștiut decât de fața prea curată și netrecătoare a bunătății Eonului etern Trinitar.

Ce-ți pot eu spune? Tu știi că trebuie să pierim cu totul pentru lumea aceasta, ca să putem fi pentru cealaltă. Că Hristosul nostru Cel Înviat nu împlini aici pe pământ decât să arate că noi nu pentru aici am fost trimiși, ci doar că de aici să-L vedem în nevăzut.

Nevăzut pe nevăzut nu se întâlnește; de aceea a trebuit să devenim vedere ca să întâlnim nevăzutul.

Îți voi mai scrie și spune mereu că totul este renunțare și creștere în Iubire într-atât ca să poți zbura veșnic și îngâna Imnul cel fără de moarte- **osana!**

Noi nu suntem decât ceea ce vom La Nunta cea de Taină.

Totul pentru pregătirea acestei nunti

Totul pentru bucuria acestei nunți.

Totul pentru veșnicia iubirii din Lumina netrecătoare a nunții Mirelui.

Cu sfânt Cuvânt Hristos

Te îndrum și păstrează în preaveșnicia Sa

10 mai 1970

Aachen

Iubite Constantine,

Nu numai chipul tău trimis din zăpezi îmi aduce mereu aminte de tine ci și candelă.

Vremea zboară cumplit și trebuie să mă grăbesc să termin ce am început aici ca la anul să vin acasă.

Descopăr mereu lucruri minunare nu eu ci Duhul Sfânt ce ne ține pe toți și ne poartă.

Preacuratul Sfânt Trupul și sângele

Ioan Alexandru

Iubitul meu Constantin

Ce mare noroc am cu lumina asta a Candelă!
Drumul la Rohia în iarna asta a fost după candelă, după câte se pare, după lumina asta în cutremur ce nădăjduie între cer și pământ până ce uleiul e sorbit tot și Mirele se arată.

Acum în post o hrănesc mai bine, cu ulei curat din floare măslinie. Lumina nu-i în post niciodată și când noi suferim aici și ne înclinăm sub cruce, lumina arde mai biruitor și slava ei e mai îmbucurătoare.

Am avut un drum minunat în primăvara asta la Sfânta Sofia la Constantinopol. O călătorie esențială pentru viața mea la izvorul Bisericii și luminilor noastre. Atâta slavă și măreție deși biserica e pustie, nu se poate imagina. Sfânta Sofia este însăși Trupul Mirelui lăsat aici să-L vedem noi pieritorii.

Mântuitorului pe care trebuie să-l slăvim zi și noapte și să ne bucurăm că a fost și a rămas între noi.

Ce-am fi noi fără Hristos, ce-ar fi cei ce nu cred fără Hristos? Toată făptura îl poartă cu voie fără voie cu știință ori neștiință. Cât de luminați sunt însă cei ce-L poartă ca pe Lumina Lumii și nu se ascund.

Fii fericit în Hristos. Du-te în fiecare clipă la El și apoi te arată oamenilor.

Fără Hristos nu e nimic adevărat și prietenia însăși devine mândrie de sine. De aceea Mântuitorul ne-a poruncit cu iubire să-l iubim pe aproapele. Și aproapele este fiecare întâiul om ce-l întâlnești.

În lumina Mântuitorului

Rămâi cu bine

Iubite Constantine

Ioan
10 iulie 1970
Germania

Pentru Constantin

Cu iubire în suferință

De la Ioan

Paris 1970 august

inedite

Păstor minunat bucură-te și iarăși bucură-te până la moarte și până în nemoarte.

Primește semnul tristeții și sărăciei mele de om de lume în strai de muritor.

Al tău frate

Ioan

Munchen, Săptămâna Patimilor, '71

Frater Constantine,

Te am mereu apropiat prieteni frate scump și de aceea pot să-ți scriu și mai târziu după ce mi-am împlinit multe obligații pe aici. Mi-e dor de lumea noastră mult, abia mai pot să-mi port zilele printre străini.

Curând, de Crăciun, voi fi acasă cu ajutorul Domnului și ne-om putea întâlni și vedea și povesti despre cele netrecătoare.

Prietenia este frăție și frăția certitudine că suntem pe drumul cel bun a cărui finalitate este comuniunea veșnică în iubirea sfântă a Mirelui nostru căruia-I suntem dați cu toții.

De trăim bine sau rău, de căutăm binele sau mai binele aproape, de suntem bolnavi sau prigoniți sau ne sporesc toate ori toate ne dărâma pe noi ca peste proorocii de altădată, toate sunt bine venite și să le primim cu aceeași liniște cu care trebuie să primim moartea.

Ne depășesc multe și cele esențiale nu țin seamă de șovăielile noastre subiective. Căci evenimentul cel mare al Învierii s-a întâmplat fără noi și n-am fost întrebați cum nu suntem nici astăzi. Realitatea dumnezeiască se întâmplă fie de vrem să luăm parte la ea fie că nu vrem. Căci dacă nu vin cei chemați sunt poftiți cei de pe la răscruci și de pe drumuri.

Bine-i să nu ne facem drumuri când suntem chemați pe un singur drum și așteptați într-o anume casă.

Aș dori multe să-ți spun și să-ți scriu căci trebuie mult povestit și repovestit în fel și chip același lucru.

Și mai ales când mă bucur să te știu frate al meu că nu te lași furat de plăceri de tot felul, că ești sever cu tine însuși neîngăduind aplecările naturale ce se îmbulzesc în noi în fiecare să-ți faci pofta lor.

Nu-ți pot spune câtă bucurie am la gândul că faci dreptatea dumnezeiască pe nevăzute, în întineric, că nu te lași purtat de părerea oamenilor despre fapta ta. Nu că nu trebuie să ținem seama și de părerea omului despre noi, dar mai întâi trebuie să facem lucrul Domului. Și lucrul Domului nu-l poți face decât în ceasul în care ai început lucrarea asupra ta. Aș fi dorit mult să fiu monah și preot dacă Domnul mi-ar fi dat semn timpuriu, dar se vede că sunt mai de folos în altă parte, ori n-am fost socotit vrednic pentru această nobilă cea mai sfântă dintre toate chemările dacă-i împlinești cum se cuvine poruncile. Un monah și preot ține seama întâi și întâi de Domnul și toată fapta și-o împlinește cu o altă râvnă a firii lui.

Mult mă bucur să te știu departe de orice amețeli cu băuturi de pahar și beție de cuvânt. Lasă-te doar în marele entuziasm al treziei și în bucuria spiritului căci știu că la pahar se pun de obicei la cale toate nedreptățile și se cheltuiește bănuțul văduvei și al orfanului.

Rămâi în lume, trăiește și suferă cu ea dar nu face nedreptatea și nelegiuirea cu ea. Îndreaptă și ajută, sfătuie și te roagă căci a venit iarăși vremea pildei personale și a frângerii de sine.

Pricepi tu ce-ți spun? Mai bine să suferi nedreptatea decât s-o faci, mai bine să rabzi și ierți și să te rogi decât să-l smintești ori apeși pe altul.

Sunt vremuri grele pretutindeni, oamenii își iau tot felul de libertăți pe care nu le pot purta. Greul însă-i semn de iubire acolo unde omul își dă seama că-i vorba de greu.

Toate acestea sunt vechi de când a început adevărul să lucreze în lume dar ele sunt mereu noi o dată cu descoperirea lor.

Adevărul este al tuturor, el prinde ființă în fiecare în parte dar numai în comuniune el se vede pe sine însuși cât de strălucitoare și înaltă îi este ființa.

Ce s-ar alege de noi fără Domnul? Am fi cele mai nenorocite ființe din Univers. Nu numai că ne-am sufoca dar nici n-am fi de imaginat.

Toată cultura și toate bucuriile acestei lumi într-o bună zi nu-ți mai spun nimic și atunci unde ai putea și cum să pășești mai departe?

Te las cu bine frate drag Constantine. Cu dorul vieții veșnic în preajma Mirelui celui sfânt. Te sărut cu buzele lui Hristos devenite carne și sânge precurat omenesc.

Această dragoste și curățenie numai Hristos ne-o poate da.

Rămâi cu bine și primește rândurile acestea numai și numai în Hristos, căci noi nu mai suntem ai noștri și când am început să fim ai noștri nu mai putem unul cu altul comunica.

Mi-e limpede ca nicidecum că fără Hristos nu există comuniune adevărată nici frăție nici prietenie.

Du mai departe în lume dragostea lui Hristos, cheltuiește cu lumea această dragostea dar în așa fel ca ea să sporească și tu să sărăcești. Nu risipi ci dăruie-te și nu te dăruie decât cu greu și după ce ai cercetat locul. Tu ești răstignit dacă te uiți cu stăruință la mâinile și la picioarele tale pentru că toată suflarea e răstignită pentru a fi înălțată în slavă.

Beția noastră-i Duhul Sfânt. Cântecul nostru și suferința averea noastră-i Crucea, graiul nostru ni-i la Domnul.

În pacea Domnului

Al tău frate

Ioan

Munchen, iunie 1971

Duminica dinaintea postului sfinților.

Pentru fratele Constantin în lumina evanghelistului de departe. Ioan. Patmos. 24 iunie 1971.

Cu respectuoasă iubire

Alexandri-i toți

În frunte cu prietenul Dumitale

Ioan

Care va sosi acasă pe 8 dec.

După cum spune Telegrama

Primită alaltăieri

Te așteaptă

Mult mult

Și se bucură de

Apropierea

Dacă nu în spirit încă

Măcar geografică

Ulvine

Iubite Constantine,

Iată ceea ce am cugetat. Vrei tu să începem după Bobotează să învățăm ebraică laolaltă? Eu am toate cele necesare și cunoștințe suficiente să pășim în această lume sacră. Cu tine și cei care mai doresc. Aș veni eu însumi o dată pe săptămână la Căldărușani să vă țin 2 ceasuri de ebraică. Într-un an am putea face tot ce trebuie ca să poată fi citite textele originale. Sfătuiește-te cu ceilalți, dacă ești doar singurul care vrea acest lucru atunci începem de îndată, cu întâia ta venire la noi aici în București.

Nu-i vreme de pierdut. Ebraica este absolut necesară, mult mai necesară la ora actuală decât însăși greaca. De altfel le putem face chiar pe amândouă dacă există voință. Primește această propunere ca o necesitate. Căldărușanii să fie trudă pe texte și apoi trudă pentru cele truștești.

Cu iubire în Hristos

Ioan.

Iubit frate Constantin,

Îți mulțumesc mult pentru frățeasca și sărbătorească întâmpinare ce mi-ai făcut.

Mă bucur să te știu aproape.

Acum se apropie sărbătorile. De câteva zile mi-am început munca la Universitate și voi trudi acolo pe texte cu drag scriindu-mi cărțile și cele de cuviință.

Aș dori să vin a doua zi de Crăciun la Căldărușani.

Dacă ai drum pe aici înainte de această dată vino pe la noi te rog. Telefonul umblă între 12-13 și între 19-20 aici la noi și dacă poți anunță-ne când vii dacă nu vino direct, ești mereu primit precum iubitul frate.

Îți mulțumesc și cu frăție te îmbrățișez în Domnul

Ioan

18 dec. 1971 București.

Iubitului frate Constantin,

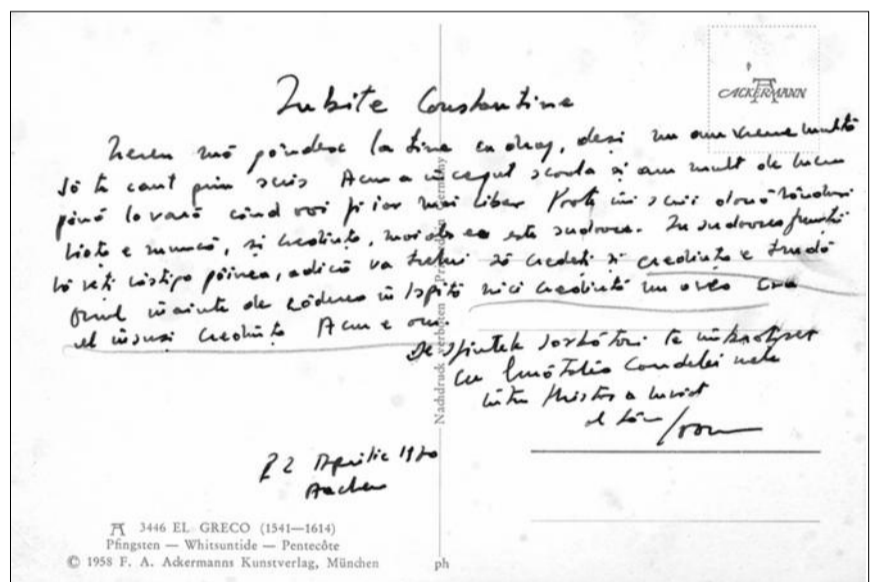
Iată că la o suflare unul de altul cerul ne ține departe în truda noastră fiecare.

Cu drag și din dor îți scriu aceste rânduri ca semn de bucurie desăvârșită și neîntreruptă ori de câte ori îmi aduc aminte de evlavia ta sfântă și chipul tău întreg închinat Domnului.

Tu ești ceea ce socot cu umila-mi puțință că trebuie să fie tânărul monah al acestor pământuri nădăduitoare după înalțuri.

Frumos și înalt și limpede te-a alcătuit Dumnezeu cel Sfânt din pântecul maicii tale acolo în Moldova cea duioasă partea de suflet a neamului nostru.

Constantin Argatu. Binecuvântată fie ziua în care ai venit în lumină și binecuvântată va fi ziua când vei deveni însuși lumină străbătând vămile din slavă în slavă.

Acum lumina s-a așezat pe lume iarăși. Astăzi e ziua întâi după tocmeala stelelor, de primăvară.

Prin apele acestea blânde și străvezii de lumini pașnice întind brațul și dau de coroana unui crin ce ți-l atâră la fereastra ta monahală sfințită de numele cel dulce și netrecător al Mirelui preaiubit.

Cât ne este veacul iubit frate Constantine pe aici. Mi-e dor de față către față. Dar aici, de aici câtă înaltă și slăvită bucurie.

Nimeni nu ne-o poate lua bucuria și pacea.

Cu dulce cânt pe plantele luceafărului de ziua îți cânt un grai ce numai sufletele fraților îl cunosc.

Iubitul meu frate Constantin iubit

Ioan

21 martie 1972

Iubit frate Constantin,

Mi-a părut rău că n-ai venit cu noi în Dobrogea. Însă neapucând să ajungem la Niculițel acum locul cel mai de preț al acestei părți de țară va rămâne când Dumnezeu va voi, poată încă în această primăvară să luăm trenul împreună poate cu Ștefan și să pășim în preajma sacralului loc.

Am văzut într-o comună Basarabi din veacul al 6-lea o bisericuță în calcar săpată într-un deal cu altar și toate de cuviință de o mare frumusețe; toți pereții erau brodați cu cruci în formă bizantină și simbolul Domnului, pelicanul.

Apoi acolo mai sunt și chiliile monahilor în preajma Sfântului Altar strănte și sfințite de veghe și nevoiri; apoi un cavou adânc unde cei adormiți coborau nădăduitori în așteptare.

O bisericuță unică în felul ei în lume; amintește de catacombele romane; dar aceasta a noastră mai frumoasă și curată.

Rămâi în lume, trăiește și suferă cu ea dar nu face nedreptatea și nelegiuirea cu ea. Îndreaptă și ajută, sfătuie și te roagă căci a venit iarăși vremea pildei personale și a frângerii de sine.

Ce s-ar alege de noi fără Domnul? Am fi cele mai nenorocite ființe din Univers. Nu numai că ne-am sufoca dar nici n-am fi de imaginat. Toată cultura și toate bucuriile acestei lumi într-o bună zi nu-ți mai spun nimic și atunci unde ai putea și cum să pășești mai departe?

inedite

De acum sunt iarăși trudită zilnic la cele de nevoie; prietenul poet a plecat după zile de neuitat, printre care cea de la Căldărușani este la fel de sacră și luminoasă.

Iubit frate iubit, Domnul cel viu în veac să-și odihnească bucuria Sa mereu în toate faptele și gândurile tale.

Aș dori să ne vedem și de pleci în munți scrie-mi unde, poate într-o zi vin cu Ștefan care-ți este slujitor, să te vedem.

Cu iubire în Domnul

Ioan

19 april 1972.

Din ziua în care te-am văzut și auzit ca preot în divina liturghie frăția noastră în Domnul a devenit și mai eternă și nepământească.

Iubitul meu frate Constantin,

Plouă și-i noapte și mă gândesc la credința ta nestrămutată în sângele Învierii Domnului Iisus Hristos și mă umplu de bucurie și de pace că mai sunt încă ce-i gata de a fi robi Celui fără amurg.

Acest neam mai are un sens câtă vreme mai are închinători curați ce-și ridică mâinile precum părinții părinților lor spre același Răsărit al Luceafărului de ziua.

E vorba de lumina interioară de lampa de taină a fiecăruia care trebuie să ardă în același întins ritm până la sfârșitul veacurilor.

Au prea multă dragoste în ființa lor care trebuie înădușită și prea multă bucurie fără răspuns.

Dar Domnul s-a milostivit. Iisus Hristos, Iisus Hristos, Mielul lui Dumnezeu, Stăpânul cerului și pământului.

Harul înfierii și al învierii să-ți înnoiască și împrăpăteze ființa în fiecare dimineață ca toate să le rabzi și porți cu ușurință așa cum le-a purtat Păstorul nostru ceresc.

Cu sărut nevătămat să sărutăm lemnul Crucii pe care suntem răstigniți din libertate.

Fratele tău Ioan

18 iulie, 1972, București.

Iubit frate Constantin,

Prin aceste trei clopote desenate de Ștefan, iubit frate Constantin, te îmbrățișez cu iubire în Sfânta Treime în noaptea nașterii Domnului Iisus Hristos împreună cu toată casa mea dăruită mie de Dumnezeu.

Frăție și pace

Ioan

20 dec. 1972

Iubitului frate în Învierea Domnului Hristos, Constantin,

Din ziua în care te-am văzut și auzit ca preot în divina liturghie frăția noastră în Domnul a devenit și mai eternă și nepământească.

Îi mulțumesc mereu lui Dumnezeu Cel Sfânt Care a întemeiat lumile și a suflat Duh de viață în toate creaturile, pentru Domnul nostru prea curat și sfânt, Iisus Hristos Nazareul, în lumina căruia crește de două mii de ani tot ce-i frumos și curat, măreț și minunat și în Universul văzut.

Cât de frumos este un evlavios urmaș al Domnului Hristos, iubit frate Constantine!

Nici graiul nici închipuirea nu poate povesti o făptură mai de preț. Un creștin care face din fiecare zi a sa, din fiecare ceas al viețuirii sale sărbătoarea Învierii; căci a fi în lume iubit frate înseamnă în fiecare ceas a te socoti un înviat din morți.

Iată suntem în așteptare.

Astăzi este vineri și poimăine într-un cuget strâns laolaltă vom fi părtași acelei ploii cerești în cascade de flăcări ce se va revărsa peste lume. Duhul Sfânt Mângâietorul va veni să ia Domnia asupra lumii – Duhul Învierii și al Înfierii.

În puterea Duhului vom pleca apoi din Ierusalimul templu fiecare în lume să vestim anul Milei Domnului, fiecare vom pași pragul trupului nostru ieșind în lumea devenită marea Biserică a lui Dumnezeu. Rusalii – Rusalim – Ierusalim – cât de frumos răsună în graiul nostru acest clopot de aur ceresc al Rusalimului etern pogorât și în grai românesc.

Să te binecuvinteze Hristos cel Sfânt – iubit frate, Duhul cel Sfânt, aloia blândă, Mironul mireasmă, miera de aur mirosind a Har să te ungi și înveșmânteze pe veac iubit frate. Să-ți pătrundă mădulelele os cu os și din creștet până sub picioare să te spele și îmbalsămeze Focul Ceresc.

Păstrează-ți Harul și Puterea Milei luptând zilnic împotriva întunecimilor acestei lumi cu sabia invizibilă a iubirii singura armă pe care trebuie s-o îmbrace eternitatea noastră înviată din morți.

Beția Duhului să te îmbete în fiecare dimineață și să cânti cu miliardele de clopote de rouă și făpturi, unul pierdut în slavă, veșnică mulțumire Tatălui și Fiului și Focului divin.

Aleluia, aleluia, aleluia!

Amin.

Ioan

Vineri dimineața, 26 mai 1972.

București.

Dar tu Constantine podoaba tinereții mele, statura ta înaltă stă drept ca stâlp de smirnă și tămâie sub bolta altarului și mai mult decât sprigii înmiresmează sfântul cort pe drumul lui neșir prin lumile acestea ce se pârguie cu voie, fără voie în lumina Domnului. Dar dacă ne vom slăvi unul pe altul iubit frate cum și când îl vom

slăvi pe Dumnezeu! Căci Lui și numai Lui și Mielului li se cuvine slavă și vorbele nu-s niciodată prea multe și nelalocul lor vorbindu-L de bine pe Făcătorul vulturilor și al cerbilor, al Cerului înstelat și al aurului ce fulgeră osatura pământului. Să-l slăvim pe Dumnezeu iubit frate al meu Constantine, să-L slăvim din zori și până-n seară și iarăși de seara până dimineața prin gând și faptă prin cuvânt și tăcere prin auz și privire prin viață și moarte. Evreii vechi se înspăimântau de moarte crezând că nu-l mai pot astfel slăvi pe Dumnezeu. Dar noi în Domnul știm că și murind aducem slavă că și moartea ca biruită este un cântec de slavă adus lui Dumnezeu.

Ori de trăim ori de murim să fie viața ca și moartea noastră neîntreruptă slavă și mulțumire. Nu vezi tu iubit frate cum mulțumesc toate creaturile, cum se închină măgul plin de roadă evlavios pân la pământ oiaia cum îngenunchează și trandafirii cum se smeresc nu vezi tu cerul umilindu-se nu vezi tu arborii uriași cât de evlavioși foșnesc în noapte n-ai auzit munții prin ether cum trec sărbătoresc rostindu-și mulțumirea și n-ai văzut apoi că și-ntr-o omenii unii cei mai falnici sunt ca și pruncii murmur pe pământ. În toți și-n toate Duhul Înfierii sălășluie și se vestește-n veac. Nu înceta să cânti iubite frate să cânti cu toată viața ta căci cel ce ne-a trimis pe lume-i treaz și viețuiește și El ne-aude și în vis și El ne vede și așteaptă. Cântecele este arma noastră de izbândă cântecele dragostei pentru Hristos.

Rămâi cu bine și te sărut în Domnul Cel ce s-a dat pe lemnul hulei pentru noi.

Fratele tău Ioan

8 septembrie 1972

București. N. Îți mulțumesc mereu de cântecele scrisoare ce mi-ai trimis, din veșnicia ta.

Iubitului frate Constantin,

Astăzi treizeci decembrie am aflat că mâine când Biserica lui Hristos îi sărbătorește pe Sfântul Iosif logodnicul, pe David Psalmistul și Împăratul și pe Iacob fratele Domnului, tu nu te vei mai chema Constantin ci te vei adăuga neamului celui nou Israelul lui Dumnezeu sfințit pe dealul Căpățâni.

Ce veste minunată iubit frate astăzi pentru mine! Sărbătoare și mulțumire astăzi când unul dintre cei mai frumoși fii ai acestui pământ românesc din generația mea este ridicat pe cea mai înaltă treaptă duhovnicească din câte cunoaște pământul. Tu iubit frate Constantin intri de acum în jugul cel greu al Sfântului Pavel, jugul crucii pe care va trebui să-l porți prin puterea lui Dumnezeu, în ochii tuturor în aceste vremi binecuvântate pentru că sunt așa de grele, să fii martiros (cu litere grecești) al luminii lumii Hristos. Cât aș fi dorit eu însumi să fiu ca și tine dar se vede că Dumnezeu îmi știe slăbiciunile mai bine și mi-a dat o cruce mai ușoară.

Să luminezi în așa fel încât cine te va vedea să-l slăvească pe Dumnezeu, să-l întrebă pe Hristos în toate și ce-ți va porunci el să împlinești mereu cu bucurie.

Fapta ta mă depășește și cuvintele rămân neputincioase.

Sunt fericit că aici la noi acum încă odată Hristos se preamărește prin urmașii săi.

Dar fiindcă te încoronezi odată cu sărbătoarea Împăratului David lasă-mă să-l „slăvesc pe Domnul cu tine și să înălțăm împreună numele lui, căci și eu l-am căutat pe Domnul și m-a auzit și din toate necazurile m-a izbăvit” Ps. 3

Adio iubite Constantine pe veci, acolo unde te duci, roagă-te pentru noi cei ce pribegim ca niște călători ce suntem în căutarea unei Patrii mai bune.

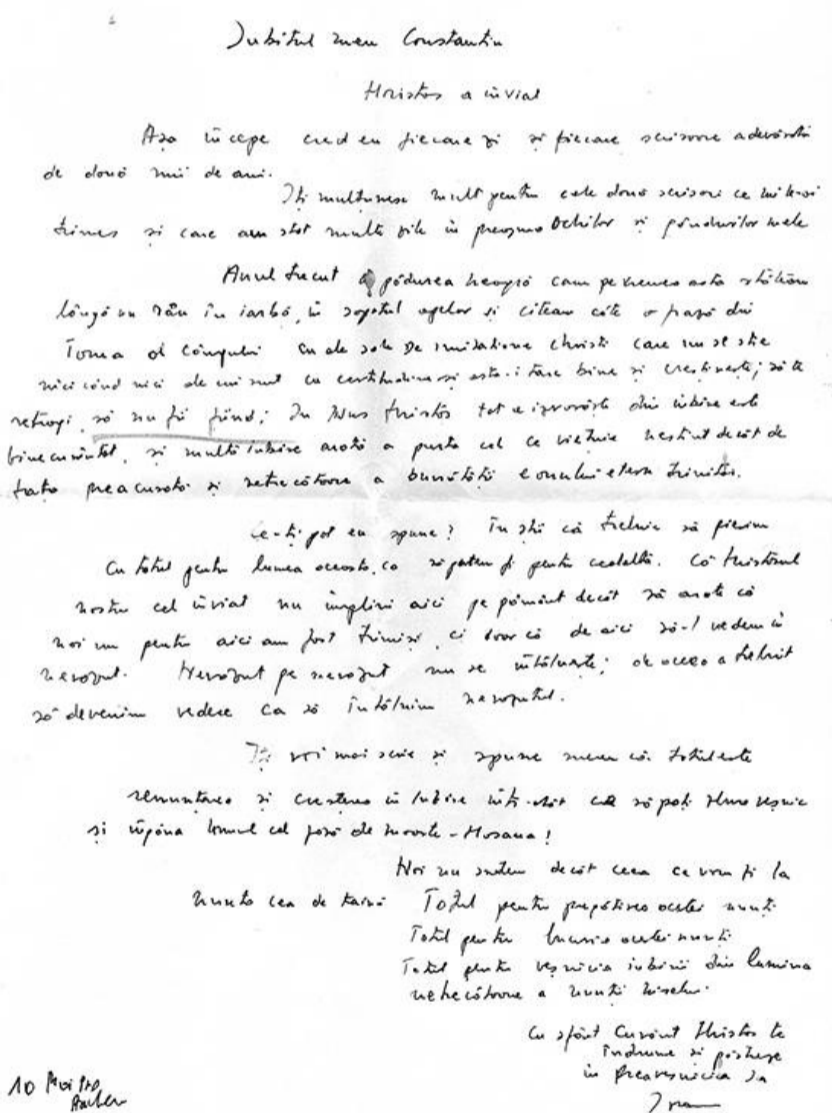
Fratele tău

Ioan

Cu casa lui de trei prunci și unul izbînd cu piciorul în pântecul maicii sale pe drum și el spre aceeași slăvită Patrie.

Sf. Mc. Anisia, Cuv. Teodora

30 Dec. 1972

10 Mai 1972
Ioan